

A TANTÁRGY ADATLAPJA

AKADÉMIAI ETIKA ÉS INTEGRITÁS

Egyetemi tanév 2026/2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Történelem és Filozófia
1.3. Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4. Szakterület	Filozófia
1.5. Képzési szint	Mesterképzés (MA)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Kritikai elmélet és multikulturális tanulmányok
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Akadémiai etika és integritás			A tantárgy kódja	HME2102
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. Ungvári Zrínyi Imre, egyetemi docens				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Soós Amália				
2.4. Tanulmányi év	1	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5. előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					36
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					36
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					36
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					26
3.5.5. Vizsgák					6
3.5.6. Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórássága				140	
3.8. A félév összórássága				42 fiz./182 konv.	
3.9. Kreditszám				7	

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	• multimédiás projektorral, vetítővászonnal/képernyővel és táblával felszerelt terem
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	• multimédiás projektorral, vetítővászonnal/képernyővel és táblával felszerelt terem

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	A társadalomtudományok és a bölcsészettudományok kutatási módszereinek kreatív alkalmazása problémamegoldás során, az eredmények érveléssel alátámasztott közlése.
CP4	Társadalomkritikai és multikulturális célokat szolgáló közpolitikák és kulturális projektek kidolgozása.
CP5	A kulturális különbségekkel és a társadalmi egyenlőtlenségekkel kapcsolatos tudatos és felelősségteljes viszonyulás kialakítása mind a szakmai környezetben, mind a mindennapi életben; az elismerés-politikák és a kapcsolódó intézményi és jogi megoldások ismerete és alkalmazása.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT2	A kritikai elmélet és a multikulturális tanulmányok szakterületén felmerülő problémák elemzése a kortárs társadalom- és politikafilozófia, az alkalmazott etika, a társadalom-, politika- és kommunikációtudományok, a vizuális és filmtudományok perspektívájából.
CT3	A társadalom és a kultúra aktuális problémáinak beazonosítása, elemzése és megoldása a kritikai társadalomelmélet, a multikulturális vagy interkulturális tanulmányok szemszögéből, interdiszciplináris kutatási módszerek alkalmazásával.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	1. Ismeri az emberi jogok és a társadalmi igazságosság fejlődését és alapelveit, valamint azt, hogy utóbbiakat hogyan kell az egyes esetekben alkalmazni.	1. Képes érveket megfogalmazni a társadalommal, az emberekkel és az egyénnel kapcsolatos általános és strukturális kérdésekben
CP4	2. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a filozófia és a társadalomtudományok területén végzett tudományos kutatás etikájáról és módszertanáról	2. Érzékenységet tanúsít a kulturális különbségek iránt, intézkedéseket hoz a nemzetközi szervezetek, a különböző kultúrákból származó csoportok vagy egyének közötti pozitív interakció elősegítése érdekében, előmozdítja ezek közösségi integrációját.
CP5	3. Ismeri az emberi jogok és a társadalmi igazságosság fejlődését és alapelveit, valamint azt, hogy utóbbiakat hogyan kell az egyes esetekben alkalmazni.	3. Képes a filozófia, továbbá a bölcsészeti- és társadalomtudományok tudományterületén használatos fogalmak és különböző elméletek megfelelő alkalmazására.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. Ismeri az emberi jogok és a társadalmi igazságosság fejlődését és alapelveit, valamint azt, hogy utóbbiakat hogyan kell az egyes esetekben alkalmazni.
2. Ismeri a csoportviselkedést és a csoportdinamikát, a társadalmi tendenciákat és hatásokat, a népegyeztetést, az etnikai hovatartozást, a kultúrákat, valamint ezek történetét és eredetét

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

3. Ismeri a kormányzati rendszereket, a politikai tevékenység és viselkedés elemzésének módszertanát, továbbá a különböző politikai ideológiákat;
4. Képes a filozófia és a bölcsészet- és társadalomtudományok területén a legújabb elméletekről és módszerekről ismereteket szerezni.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. Képes a filozófia, továbbá a bölcsészet- és társadalomtudományok tudományterületén jellemző tudományos módszerek alkalmazására, valamint interdiszciplináris tudományos kutatások elvégzésére.
2. Képes a filozófia, továbbá a bölcsészet- és társadalomtudományok tudományterületén használatos fogalmak és különböző elméletek megfelelő alkalmazására.
3. Képes logikus érvelést alkalmazni, meggyőzően érvelni; különböző mélységű és absztrakciós szintű érvelésekhez folyamodni.
4. Képes a filozófia és a bölcsészet- és társadalomtudományok területén a legújabb elméletekről és módszerekről ismereteket szerezni.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
1. Etika, morálfilozófia, alkalmazott/ágazati etika. Az akadémiai etika és integritás problémakörének a körvonalazása az egyetemnek a társadalom és az ember életében játszott szerepéből kiindulva	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
2. Az egyetem eszméje, rendeltetése és feladatai. Az egyetem társadalmi felelősségvállalása	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
3. Az egyetemi mező és szereplői. Emberi kapcsolatok és az intézményes viszonyok	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
4. Az egyetemi mező és szereplői. Sokféleség, egyenlő esélyek és a diszkrimináció tilalma	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
5. Az egyetemi (oktatói, kutatói és hallgatói) munka, mint hivatás ill. hivatásra való előkészület	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
6. Az egyetemi munkát meghatározó standardok. Az akadémiai etika és integritás szabályozásának formái.	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
7. Az egyetemi munkát meghatározó dokumentumok. Alapelvek, etikai kódexek és szakmai standardok.	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
8. Az oktatás szakmaisága és etikája I.	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
9. Az oktatás szakmaisága és etikája II.	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
10. Az oktatás szakmaiságának megújulása	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
11. Oktatás és kutatás kapcsolata az egyetemi tanulmányokban. Tudományos dolgozatok írása	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
12. A kutatási eredmények eredetisége. Alkotás/kidolgozás/publikálás és plágium	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
13. Vizsgázás, osztályozás és az egyetem társadalmi felelősségvállalása	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
14. Egyetemi címek és pozíciók megszerzése. Tudományos és	Bemutató, problematizálás, megvitatás ¹	

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

intézményes karrier		
1. Etika, morálfilozófia, alkalmazott/ágazati etika. Az akadémiai etika és integritás problémakörének a körvonalazása az egyetemnek a társadalom és az ember életében játszott szerepéből kiindulva	Bemutatás, problematizálás, megvitatás	
Könyvészet BARROW, Robin and Keeney, Patrick (eds): <i>Academic Ethics</i>. London: Routledge, 2006. BENGTSSEN, S.E. Søren– BARNETT, Ronald (Eds.): <i>The Thinking University. A Philosophical Examination of Thought and Higher Education</i>. Springer, 2018. CARR, David: <i>Professionalism and Ethics in Teaching</i>. Routledge, London-New York, 2000. DAVIES, Martin–BARNETT, Ronald (eds.): <i>The Palgrave Handbook of Critical Thinking in Higher Education</i>. Palgrave Macmillan US, 2015. HÉNARD, Fabrice: <i>A tanulás útján: A minőségi tanítás áttekintése a felsőoktatásban</i>. OECD, 2012. PAPADIMA Liviu (coord.): <i>Deontologie academică curriculum cadru</i>. Editura Universității din București, București, 2017. http://mepopa.com/Pdfs/papadima_2017.pdf MUREȘAN, Valentin: <i>Managementul eticii în organizații</i>, Editura Universității din București, București, 2009. SOCACIU, Emanuel–Vică,Constantin–Mihailov,Emilian–Gibea,Toni–Mureșan, Valentin–Constantinescu, Mihaela: <i>Etică și integritate academică</i>. Editura Universității din București, București, 2018. ȘERCAN Emilia, <i>Deontologie academică. Ghid Practic</i>, Editura Universității din București, București, 2017. ȘTEFAN Elena Emilia: <i>Etică și integritate academică: curs universitar</i>. Editura Pro Universitaria, București, 2018. TUDOMÁNYETIKA Európában és Magyarországon (tematikus szám), Magyar Tudomány, 2014/06. UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: <i>Alkalmazott etikai alapfogalmak. Bioetika. Gazdaságetika. Köszolgáltatási etika. Médiaetika</i> [Concepte fundamentale de etică aplicată. Bioetică. Etica afacerilor. Etica funcționarului public. Etica mass-media]. Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2007., 43–72, 167–194.; LEGEA 1/2011 a educației naționale, https://legeaz.net/legea-educatiei-nationale-1-2011/ LEGEA 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, https://legeaz.net/legea-8-1996-drepturi-autor/ LEGEA 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/52457 LEGEA 319/2003 privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare, https://legeaz.net/lege-319-2003-statut-personal-cercetare-dezvoltare/ CODUL de etică și deontologie profesională al UBB, http://ubbcluj.ro CARTA UBB, http://ubbcluj.ro CARTA Europeană a cercetătorului și codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor, http://www.uaic.ro/cercetare/carta-europeana-cercetatorului-si-codul-de-conduita-pentru-recrutarea-cercetatorilor/		
8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Etika, morálfilozófia, alkalmazott/ágazati etika	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
2. Az egyetem eszméje, rendeltetése és feladatai. Az egyetem társadalmi felelősségvállalása	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
3. Az egyetemi mező és szereplői. Emberi kapcsolatok és az intézményes viszonyok	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
4. Az egyetemi mező és szereplői. Sokféleség, egyenlő esélyek és a diszkrimináció tilalma	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
5. Az egyetemi (oktatói, kutatói és hallgatói) munka, mint hivatás ill. hivatásra való előkészület	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
6. Az egyetemi munkát meghatározó standardok. Az akadémiai etika és integritás szabályozásának formái.	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
7. Az egyetemi munkát meghatározó dokumentumok. Alapelvek, etikai kódexek és szakmai standardok.	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
8. Az oktatás szakmaisága és etikája I.	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	

9. Az oktatás szakmaisága és etikája II.	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
10. Az oktatás szakmaiságának megújulása	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
11. Oktatás és kutatás kapcsolata az egyetemi tanulmányokban. Tudományos dolgozatok írása	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
12. A kutatási eredmények eredetisége, publikálás és plágium	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
13. Vizsgázás, osztályozás és az egyetem társadalmi felelősségvállalása	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
14. Egyetemi címek és pozíciók megszerzése. Tudományos és intézményes karrier	Problematizáló kifejtés; rávezető megvitatás; esettanulmány	
Könyvészet BOURDIEU, Pierre: Az iskolai kiválóság és a francia oktatási rendszer értékei. In: Bourdieu, Pierre: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Budapest, Gondolat. 1978 BRUNER, Jerome: A kultúra az elme és az oktatás. In: Jerome Bruner: Az oktatás kultúrája. Gondolat, Budapest, 2004., 14-51. DERRIDA, Jacques: Mit jelent a tanítani szó. <i>Iskolakultúra</i>, 2007/03, 03-016. o. GUGEL, Günther (Nadine Ritzi és Amos Heuss közreműködésével): Értékeket közvetíteni – Értékek szerint élni. Didaktikai kézikönyv. Berghof Foundation, Tübingen, 2013. HEIDEGGER, Martin: A német egyetem önhangsúlyozása. In: Csejtei Dezső—Dékány András—Simon Ferenc (szerk.): <i>Ész—Élet—Egyszisztencia. Egyetem, nevelés, értelmiségi lét</i>. Irodalomtudományi Kör. Szeged, 1990, 157-175. o. JASPERS, Karl: Az egyetem eszméje. In: Csejtei Dezső—Dékány András—Simon Ferenc (szerk.): <i>Ész—Élet—Egyszisztencia. Egyetem, nevelés, értelmiségi lét</i>. Irodalomtudományi Kör. Szeged, 1990., 177-273. o. MENAU, Christopher: The Passion of Ayn Rand [Egy filozófus nő szerelmei, film] 1999. POPCU, Cristi: <i>Cum aborđăm problema discriminării în mediul universitar</i>. Societatea Academică din România, 2016., http://www.sar.org.ro/ WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás. Budapest, Ed. Kossuth, 1995. CODUL de etică și deontologie profesională al UBB, http://ubbcluj.ro GHID pentru combaterea discriminării. Centrul de Dezvoltare Universitară și Management al Calității al UBB 2019, http://qa.ubbcluj.ro/documents/documente_qa/ghid_pentru_combaterea_discriminarii_UBB.pdf		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Egyetemi etikai probléma-helyzetek felismerése	Folyamatos értékelés	10%
	Egyetemi etikai probléma-helyzetek elemzése	Írásbeli dolgozat	40%
9.5 Szeminárium/ Labor	Egyetemi etikai szabályzati, ill. jogszabályi alapjára vonatkozó ismeretek elsajátítása, törvényelemzési készségek kialakítása, gyakorlati tudnivalók.	Szóbeli vizsga	50%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
a.) A hallgatónak átfogó szemlélete van az egyetemi etika és integritásról és annak alapproblémáiról b.) A hallgató képes szakkifejezésekkel megmagyarázni az egyetemi etika és integritás problémáinak összefüggését egy saját maga által választott probléma példáján. c.) A hallgató képes koherens módon bemutatni legalább három szöveget, ami a tantárgy témaköréhez tartozik			

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

	☐	A fenntartható fejlődés általános ikonja	
			

Kitöltés időpontja:
2026. 04.15.

Előadás felelőse:
Dr. Ungvári Zrínyi Imre, egyetemi docens

Szeminárium felelőse:
dr. Soós Amália

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026. 04. 15.

Intézetigazgató:
Dr. Nagy Róbert, egyetemi docens

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.